

MAGÁNALKALMAZOTTAK LAPJA

A MAGYAR MAGÁNALKALMAZOTTAK SZABAD SZAKSZERVEZETÉNEK KOZLÖNYE

Az országgyűlési választások elé

E hó utolsó napján a magyar nép ismét az urnák elé járul, hogy ítéletet mondjon azok felett, akik a felszabadulástól napjainkig sorsába beleszóltak és egyben bizonyosságot tegyen saját politikai érettségéről.

El fog dönti: tudja-e a dolgozó magyar nép méltányolni azokat az eredményeket, melyeket az utolsó két és fél évben elért, tudja-e, kik azok, akik ebben a kemény építőmunkában mellette álltak, és tudja-e, kik azok, akik tönkretették a két és fél év minden anyagi és erkölcsi eredményét?

Tudja-e, kiknek köszönheti a dolgozók első komoly, nagyszabású magyar érdekvédelmi szervét: az üzemi bizottságokat és tudja-e, kik azok, akik most az üzemi bizottságok jogkörének kiterjesztésért harcolnak?

Vajon tudja-e a magyar dolgozó nép, mit jelentenek számára a kollektív szerződések? Tudja-e értékelni, milyen jogi és szociálpolitikai tartalmat kinyilvánítanak eredményesen belevinni a kollektív szerződésekbe, annál is inkább, mert hiszen tudtuk, hogy az infláció és a stabilizáció kezdeti ideje alatt a kollektív szerződések pénzbeli juttatása a termelés alacsony foka következtében többet, mint menekülést az éhhaláltól úgysem jelenthet? A termelés fejlődése, az anyagi javak fokozódása majd magával hozza az életnivó fokozatos emelkedését, de a kollektív szerződések jogi és szociálpolitikai tartalma megmarad a jövőre is. Tudja-e a magyar szellemi és fizikai munkásság, kik voltak azok, akik a termelés állásától függetlenül, állandóan magasabb fizetések megállapítása mellett szálltak síkra azzal, hogy a magasabb rezsitélések újraszámítását a fogyasztókra, miért nem lehetnének tehát ők kockázatmentesen a munkássággal egyértékesültek, amikor ez számszerűleg is magasabb profitot, de a dolgozók számára még drágább, még elérhetetlenebb árakat jelent? Tudja-e a magyar nép, kik harcolnak biztos, nyugodt jövőjéért, kik küzdenek körömszakadtáig az öregségi biztosítás emeléseért, a magasabb nyugdíjakért, szakmai nyugdíjkiegészítő pénzárakért?

Tudja-e a nép, kik rombolják vagy romboltatják össze a kész javakat, a gondtalan jövő első anyagi biztosítékait? Tudja-e a magyar fiatalok, kik harcolnak életlehetőségeikért? Kik harcolnak emberi megélhetésükért, nagyobb szabadságidejükért, egészségvédelmükért, sportjukért? Kik akarják, hogy hozzájuthassanak az összes kulturális javakhoz, hogy tanulmányi szabadságot, a tehetségesek ösztöndíjakat kapjanak?

Tudják-e a nők, kik akarják alapvetően keresztülvinni az egyenlő elbánás, az egyenlő munkáért egyenlő bér elvét? És kik küldik őket a főzkanál mellé anélkül, hogy főznievalóról is gondolkodnának? Kik akarják a tehetséges nők előtt az érvényesülés minden lehetőségét megnyitni, kik akarják a dolgozó anyák életét úgy megkönnyíteni, hogy gondtalan anyák, de egyben a gazdasági és társadalmi életben méltó helyet elfoglaló kultúremlékek, férjeik szellemi társai is lehessenek? És kik akadályozzák a balesüdek, napközi ott, honok létrehozását azzal, hogy nincs szükség a közösség segítségére, az ember csak egyénileg akarnak boldogulni? Vajon ki boldogul egyénileg jobban: aki az élet apró szükségleteinek rabszolgája, vagy akit részben felszabadítanak a hétköznapi robotterhek alól? E kérdésben a nők maguk fognak dönteni.

Tudja-e a magyar nép, kik küzdenek érte önzetlenül? Tudja-e, kik nem számolnak munkaidőt, nappalt, estét vagy éjjelt, amikor arról van szó, hogy még nagyobb lendülettel, még nagyobb erőfeszítéssel ki lehet veredni egy falat, tal nagyobb kenyeret, meg lehet toldani egy újabb vívmányt a dolgozók demokratikus jogait? És tudja-e, kik állnak a dobogóra hangzatos címeikért, díszes dotált sine curákért, — tudja-e, kik az igaz és kik a hamis próféciák? Tudja-e a magyar nép, hogy kik a nemzeti gondolat igazi hordozói? Akik itt küzdenek az ország érdekében, min-

Késik a kollektív szerződés

1947 augusztus 1-én megkezdődött Magyarország dolgozóinak hatalmas gazdasági küzdelme a hároméves gazdaságterv elindításával.

A régi kollektív szerződéseket a Szakszervezeti Tanács és a Gyosz, a keretszerződés egyes pontjaira nézve eddig még egyezsége jutni nem tudtak és a Gazdasági Főtanács javaslatára az iparügyi minisztérium közvetítésével folytatják tárgyalásaikat.

Ha figyelembe vesszük, hogy az új szerződésnek az elmúlt egy esztendő gazdasági tapasztalatain alapuló és jelentős reálbéremelést jelentő szerződésnek kell lenni, úgy megérthetjük, hogy annak megkötése nem megy simán. Arról van szó ugyanis, hogy minden eszközzel biztosítani kell azt, hogy a jelenleg megadható nominálbéremelés valóban jelentős reálbéremelés is legyen. Ennek pedig előfeltétele, hogy az élelmiszerek és ipari cikkek árát arra a szintre szorítsuk le, amelynél a vállalkozó még megtalálja a maga tisztességes hasznát, hogy kiküszöböljük a spekulációs áremelés minden lehetőségét és az így megállapított és szigorúan a termelési költségekhez igazodó árakat tartani is tudjuk.

Hogy a tárgyalások elhúzódnásával a dolgozókat károsodás ne érje, a Gazdasági Főtanács 6051/1947. G. F. sz. rendeletével erre az átmeneti időre a következő rendelkezést hozta: Minden, a kollektív szerződés hatálya alá tartozó munkavállalónak 1947 augusztus 1-e után teljesített munkájáért a ténylegesen megkeresett közpénzjárandóságának 15 százalékát, mint átmeneti pótlékot kell folyósítani. A munkakörükönél fogva a kollektív szerződés hatálya alá nem tartozó munkavállalóknak 1500 Ft havi javadalmazásig ugyancsak 10 százalékos átmeneti pótlék folyósítandó.

Igen lényeges, hogy a Gazdasági Főtanács rendelete ezt az átmeneti pótlékot nem engedi áthárítani a fogyasztókra, tehát az nem szolgálhat alapul áremelésre. Reméljük, hogy a kétesüesérdek-képviselőt a meg vitás pontokban rövidesen megegyezésre jut és akkor nem lesz akadálya annak, hogy a szakmai szerződéseket is megkös-sük.

Szakszervezetünk illetékes osztálya a szerződés előkészítésének munkájában annyira előrehaladt, hogy a keret kollektív szerződés tervezetén kívül az egyes szakosztályok és a vidék képviselőivel folytatott megbeszélések alapján már az új nomenkláturatervezeteket is kidolgozta.

Alant ismertetjük az új keretszerződés azon pontjait, amelyek lényegében elérnek a régi szerződéstől, valamint azokat az újítások-
denki számára emberi életformáért, vagy azok, akik szelükben kész utólevél-
lel idegen nagytöke imperialista érde-
keit képviselik ebben az országban? Azok, akik építenek, vagy azok, akik gyújtogatnak? Akik ünnepet, pihenő-
napot nem ismerve, járják a falvakat, hogy feltárják és győzítsák a sebeket, vagy azok, akik fosztozott földbirtokaik, elvesztett állatuknak feletti könnyeiket hullatják odakint?

A magyar nép választani fog. Képv. selőt és jövőjét fogja augusztus 31-én megválasztani. KÖVES ANDRÁS

kat, amelyeket ebbe a keretszerződés-tervezetbe felvettünk.

Az üzemi kollektív szerződések megkötésének lehetőségén felül a gyáripárhban iparági szerződések is lesznek, ami lényegében azt jelenti, hogy az egyes iparágakban foglalkoztatott összes munkavállalókra nézve egységes szerződések lesznek. Ezekbe az ott dolgozó összes szakmák szerződéseit beépítik, minden az ezen iparági szerződés alá tartozó munkavállaló vitás kérdését az illető iparágra döntő jelentőséggel bíró (pl. WM: Vasmunkás Szakszervezet) szakszervezet és a Gyosz között létesített egyeztető bizottság tárgyalja. Abban az esetben, amikor más szakmához tartozó munkavállaló ügyét tárgyalják, a tárgyalásra meg kell hívni a munkavállalóra illetékes szakszervezet megbízottait is, akiknek hozzájárulása nélkül a határozat nem érvényes. A magunk részéről azért tartjuk ezt a rendelkezést jelentősnek, mert úgy érezzük, hogy ezeken a bizottságokon belül a magánalkalmazotti érdekeket sokkal jobban össze fogjuk tudni hangolni a fizikai dolgozók érdekeivel és e bizottságokon keeresztül még jobban elmélyíthetjük a két dolgozó réteg jó viszonyát.

A munkaidőre vonatkozólag továbbra is fenntartjuk a heti 44 óras munkaidőt ott, ahol a tisztviselő munka nem kifejezetten a tempelével függ össze. Az új szerződés világosan kimondja, hogy a napi 7 és 1/2 órai teljesített munka után megilleti a szellemi munkavállalót is a 30 perc fizetett étkezési és tisztálkodási szünet.

A túlórákat korlátozni igyekszünk, mert a magánalkalmazotti munkanélküliek nagy száma miatt túlórázás helyett inkább új erők beállításával kell biztosítani a termelés zavartalan menetét.

A területi százalék régi formájában nem fog megmaradni. Az eddigi négy területi csoport helyett az új szerződés három csoportot állapít meg az egész ország területére. A Statisztikai Hivatal által kidolgozott megélhetési indexszámok alapján az Országos Munkabérmegállapító Bizottság fogja megállapítani az egyes területi csoportokra érvényes csökkentett fizetéseket.

A magánalkalmazottak illetményének megállapításába a bizalmiak bevonandók, úgyszintén a vidéki telephellyel vagy fiókkal rendelkező vállalatok vidéken dolgozó alkalmazottainak fizetése megállapításába a telephelyi (fiók) üzemi bizottságot és bizalmiakat is be kell vonni. A megállapított fizetést írásban kell közölni az alkalmazottal és minden fizetés alkalmával pontosan részletezett kimutatást kell adni mind az illetményről, mind a teljesített túlórák számáról és a levonásokról is.

Az új szerződés juttatást biztosít azok számára, akik új munkamódszereket dolgoznak ki, amelyek segítségével az adminisztrációs kiadásokat csökkenthetjük és ezáltal a termelés olcsóbbá válik.

A közmunkaváltásot teljes egészében a munkaadóra háríthatja át a szerződés a nélkül, hogy azért a munkáltató ellenszolgáltatást követhetne.

Szerzett jogokat ismeri el a szerződés mindazokat a juttatásokat, amelyeket valamely munkavállaló vagy valamely meghatározott munkahelyet betöltő munkavállaló az 1939. évet megelőzően legalább 5 éven keresztül élvezett. Természetesen ezeket a szerzett jogokat és természetbeni juttatásokat figyelembe kell venni a különböző ipar-

ágban dolgozók béreinek megállapításánál és azokat összhangba kell hozni.

Az egyeztető bizottságok működését az új rendelet sokkal körültekintőbb módon szabályozza és lehetőséget ad a panaszosnak felbevezésre abban az esetben, ha az egyeztető bizottságok határozata nem egyhangú volt, vagyis szavazattöbbséggel jött létre.

Az új szerződés bértételeinek megállapításánál, illetőleg annak tervezeténél egy kb. 15-20 százalékos nominál-béremelést veszünk figyelembe. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ez a százalékos emelés a március 1-én érvénybe lépett fizetésekre vonatkozik. 1946 augusztus 1-ét figyelembe véve, ez az emelés igen jelentős és különösen az alsó kategóriák helyzetében jelent lényeges változást.

A fizikai munka területének több mint felénél a teljesítmény-bérendszert alkalmazásával a termelés nagymértvű növekedését értjük el. Természetesen a teljesítménybérben dolgozók e többlet munkájuk révén magasabb javadalmazásban is részesülnek. Annak érdekében, hogy a szellemi munkánál a munka minőségi fokozását és ennek anyagiakban is kifejeződő megbecsülését érhesük el, a szerződésben lefektetjük annak lehetőségét, hogy a szellemi munkára vonatkozó ú. n. mutatószámok rendszerét dolgozzuk ki minél előbb és azt kísérletképpen vezessük be egy-két nagyvállalatnál. Amennyiben a rendszer beválik, azt fokozatosan ki fogjuk terjeszteni a többi üzemre, de nemcsak az iparra; hanem a kereskedelemre, bankokra, biztosítóiintézetekre, stb. is.

A fizetések kérdésében legfontosabb javaslatunk az volt, hogy állítsák vissza az 1946 augusztus 1-i bérarányokat, ami egységesség és reális bérvizonynak volt mondható. E javaslatunkat teljes mértékben el is fogadták.

A béremelés, amelyről fent szoltunk, ma még nem biztosítja a dolgozóknak azt a nyugodt, gond nélkül megélhetést, amelyet a hároméves gazdasági terv befecskéje után kell elvárni. Minden erőnkkel azért kell tehát dolgoznunk, hogy ez alatt a három év alatt ne csak elérjük, hanem túl is szárnyaljuk a terv előkészítését, mert a magyar dolgozók gazdasági fel-emelkedésének ez az egyetlen útja.

Császár István

Székházalapítás

Múlt havi számunkban közöltük azon kártársaink nevét, kik június 30-ig jelentkeztek ezerforintos székházalapító tagként.

Ezerforintos székházalapító tagként július hónap folyamán a következő felajánlások érkeztek be hozzánk: Albus szappangyár (2400 Ft), Barabás Sándor, Barezsa Sándor, Bari Adolf, Bauer László, Berend Rezső, Biró Marcell, Bleier Jenő, Bráver Henrik, Csont Ferenc (egy szoba berendezése), Dános Iván, Fertő György, Földes Pál, Gábor Jenő, Halmos Imre, Hartmann László, Hutter és Lever képviselőinek önkéntes adománya (2036 Ft), Kalmár Jenő, Lányi Pál, Magyar Lankindók Szövetsége, Magánalkalmazottak Bélyeggyűjtő Köre, Munkás Bélyeggyűjtők Központja (2000 Ft), Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, Mérei Rezső, Raskó Ernő, Sterner Rudolfné, Tausz János (másodsor 1000 Ft), Tausz Ervin, Timár Sándor, Tóth Károly, Ungár Sándor, Várkonyi Lajos.

Amerika — a dolgozók szemüvegén keresztül

Nem kívánunk ebben a cikkben sem a dollár imperializmus kérdésével, se a trumani politikával foglalkozni, de még csak Európa háborús elszegényedését sem akarjuk Amerikára gyarapodásával szembeállítani. Egy amerikai kollégánk látogatott meg bennünket és elbeszélgettünk vele a dolgozók hétköznapjairól, arról, hogy él egy amerikai magánalkalmazott, miben különbözik egy amerikai gyors- és gépiprózó, vagy könyvelő helyzete magyar kartársától?

Feltesszük az első kérdést: — Mennyi az amerikai átlagtisztviselő keresete és ebből mire telik? — Körülbelül heti 35-45 dollár. Feltéve, hogy az illető nem családja körében él, ennek az összegnek 25%-a megy lakbérre, 25-35%-a élelemre, a többi megmarad ruházatkódásra, szórakozásra. Természetesen — és ez a háború utáni viszonyok következménye — az amerikai igények élelmezés tekintetében lényegesen magasabbak, mint a mai európai igények. Ugyanígy a fizetés fennmaradó részéből könnyebben, változatosabban éltezködi az amerikai tisztviselő, mint európai kollégája. Itt csak arra kell utalni, hogy 10-12 dollárért, tehát a havi fizetés huszadrészéért már jó cipőt lehet kapni.

— Milyenek az amerikai lakásvizonyok? — A nagyvárosokban igen rossz. Építkezés alig történik, az emelt 40-50 dollárért a hónapok szobában lakó, magányos tisztviselő bizony az esetek túlnyomó részében, szűkablakú, levegőtlen kis lyukkal kénytelen megelégedni. De a nagyon rossz lakásvizonyok rányomják bélyegüket a munkahelyekre is: számtalan esetről tudok, ahol olyan túlszűfolt helyiségekben dolgoznak munkások és tisztviselők, hogy munkaidő alatt úgyszólván fizikai lehetetlenség az asztal, vagy írógép mellől felemelkedni.

— Ez érthetetlen. Amerikában pénz is van olyan bőven, hogy azt sem tudják, hova küldjenek belőle, nyersanyagok is van. Miért nem építkeznek?

— Úgy látszik, az építkezés nem tűnik elég rentábilis befektetésnek. Nyilván nem bíznak benne, hogy a mai horribilis házbéréket a jövőben sokáig fenn lehet tartani — a tőke kifelé igyekszik, a külföldön akarja Amerika pozícióját megerősíteni.

— A tisztviselők helyzetéről fejt vázolt kép nem kedvezőtlen. Egy amerikai magánalkalmazott biztosnak érezheti magát állásában, beállíthatja magát erre az életmódra? — Nem, sajnos egyáltalában nem. Amerikában a felmondás és végkielégítés ismeretlen fogalom. Igen gyakran fordul elő, hogy a főnök rosszkedvében ébred és húsz-harminc éve nála dolgozó alkalmazottjának egy pénteki napon (a negyvenórás munkahétet többnyire öt napra osztják fel) azzal adja ki a fizetését, hogy megköszöni szolgálatait és hétfőn már nem kell befáradnia.

— Minden védelem, minden segítség nélkül kerül ki az utcára az állását veszített alkalmazotti?

— Mondjuk: fokozatosan kell a pénzhez hozzáférnie. 26, egyes államokban 18 héttel kapnak heti 10-15 dollárig terjedő munkanélküli segélyt az államtól. Ezen idő lejártán után minden segély megszűnik. A dolog tragikumához hozzátartozik, hogy Amerikában — különösen a mai, fokozódó munkanélküliség idején — a 40 éves tisztviselő már öregnek számít és rendkívül nehéz, úgyszólván lehetetlen elhelyezkednie. Mehet napszámosnak, elfogyaszthatja takaréki tőkét, ha van, koldulhat. Senki nem törődik vele.

— Hogy állnak a kötelező betegségi, öregségi biztosítások?

— Sehogy. Ez az intézmény Amerikában teljesen ismeretlen. A köz tudat nem is ismer mást, csak a magánbiztosítást.

— Talán bizony azt sem tudják, mi az a kollektív szerződés?

— De, egyes üzemek kötöttek alkalmazottaikkal kollektív szerződéseket. Vannak kollektív szerződés, amelyek a munkabérre, időre vonatkozó kikötéseken kívül felmondási járandóságokat is megállapítanak.

A legújabbban megszavazott, ún. „rabszolgotörvény” azonban meg akarja szüntetni a szakszervezetek mindennemű befolyását az üzemekre és nem utolsósorban éppen azt, hogy egyes üzemek a jövőben is csak szervezett és kollektív szerződés hatálya alá tartozó alkalmazottakat vegyenek fel.

— A kérdés politikai jelentőségén felül fenyegeti-e a rabszolgotörvény a dolgozók közvetlen gazdasági érdekeit?

— Kétségtelenül. Ha a kollektív szerződések az alkalmazottak csak egy töredékére is vonatkoznak, az ilyen eredmények mindig kihatással vannak a réteg egészére. Ha megszűnik tehát egyes üzemek azon bevett szokása, hogy csak szervezett alkalmazottakat foglalkoztatnak és ezekkel kollektív szerződést kötnek, megszűnik az az alap, az a vezérfonal, melyhez az egész réteg keresete igazodik. Ezek a kollektív szerződések azonban nemcsak a fizetéseket állapították meg, hanem sok egyéb munkafeltételt is. Elképzelhető, mit jelentene a szakszervezetek befolyásának teljes kikapcsolása egy olyan Amerikában, mely egy hatalmas méretű, túltermelésből fa-

kadó válsághullám előestéjén áll, amikor máris egy sokmillió munkanélküli tartalékhadsereg nyomja és fogja a közeljövőben még jobban nyomni a dolgozók életszínvonalát.

Akik azonban a mélyben mozgó tömegeket figyelik és akiket nem vakít el a felszínen folyó színjáték, azok láthatják: a dolgozó tömegek kezdenek az őket fenyegető politikai veszélyen keresztül a gazdasági veszedelemre ráébredni. A jobb életszínvonalról alacsonyabb felé súlylógó életmód jobb forradalmait, mint száz kiáltvány. Nem titok az amerikai dolgozók előtt, hogy Görögország, Törökország, Franciaország megsegítése nem jelent számukra több munkát, magasabb bért, jobb lakást, de jelentheti egy újabb háború és utána újabb és még nagyobb válság lehetőségét. Egymást ünt kanja az ütésekkel — de a tőkés fellendülés rövid túzijátékától elkápráztatott amerikai dolgozó látása kitisztult és nem tartjuk kizártnak, hogy hirtelen olyan hatalmas lépést tesz majd előre szervezeti egység és érdekvédelem tekintetében, hogy sok európai kollégája is megirigyelheti...

K. Horváth Rózsi

Amit mindenkinek tudni kell

VIII.

A munkavállalók érdekében szakszervezetünk a 4800/1945. M. E. számú rendelettel létesített Egyeztető bizottsággal kapcsolatosan felterjesztést intézett az iparügyi miniszterhez. A rendelet alapján ugyanis az Egyeztető bizottság a munkavállaló származása, vagy baloldali magatartása folytán elbocsátott munkavállaló visszavételével egyidejűleg megállapítja a visszahelyezés időpontját, amit rendszerint a visszavétel iránti kérvény beadását követő hónapotól számított hatállyal állapítja meg. A vállalat számos esetben a visszahelyezési határozat után, a túrelmi idő bevétele nélkül a munkavállalókat azonnal kézbesíti a felmondást.

A szakszervezet ezt sérelmesnek tartja, mert a 460/1945. M. E. számú rendelet 8. §-ának 1. bekezdése értelmében ily esetekben a vállalat a szolgálati viszonyt a visszavételről számított három hónap alatt rendszer felmondással nem szüntetheti meg. A vállalatok a visszahelyezés időpontját akként állapítják meg, hogy a túrelmi időt beszámítják az Egyeztető bizottság által visszamenőleg a munka megállapított járandóság idejébe, holott a túrelmi idő az Egyeztető bizottság által hozott határozat kihirdetésétől, illetőleg jogerőre emelkedésétől számítható.

Mindennek felül rendszer felmondással a vállalat csak azok munkaviszonyát szüntetheti meg a 460/1945. M. E. számú rendelet és az iparügyi miniszternek a kereskedelmi és iparkamarához intézett 11.611/1945. Ip. M. számú (Gy. punkban már közölt) leirata értelmében, akiknek elbocsátását a miniszter engedélyezi, a rendelet kimondja azt is, hogy engedély nélkül sem együttesen, sem különböző időpontokban munkavállalót elbocsátani nem lehet.

A szakszervezet kérte, hogy az iparügyi miniszter a fenti szempontok figyelembe vételével a rendelet értelmezéséről leiratában értesítést adjon.

*

Az új nyugdíjrendelettel kapcsolatban számos panasz érkezett a népjóléti minisztériumhoz, hogy a vállalatok egy része a nyugdíjak összegét, illetőleg a nyugdíj összegszerű megállapításának alapjául szolgáló beszámítható javadalmazást a nyugdíjra jogosultját nem hajlandó közölni. Ezt a megokolással tagadják meg, hogy a végrehajtási utasítás még nem jelent meg és ennek alapján egyes vállalatok csak nyugdíjfelhívogatót fizetnek ki. A népjóléti minisztérium értesítette a vállalati nyugdíjpenztárak szövetségét és az összes munkaadói érdekképviseleteket, hogy a 410/1945. M. E. számú rendelet 3. §-ának 10. bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazásában az új rendelet 3. §-át kell érteni és hatályában fennáll a 41000/1945. N. M. számú rendelet is, mely a beszámítható javadalmazás közzétételének határidejét is előírja és ezek alapján a vállalatok a beszámítható javadalmazást a nyugdíjra jogosultjal

közölni tartoznak. Helytelenül járnak el tehát azok a vállalatok, amelyek a 6620/1947. számú miniszterelnökségi rendelet értelmében járó nyugdíj kifizetését a végrehajtási utasítás hiánya címén elhalasztják. Felhívja az érdekképviseleteket, hogy a tagjaik sorába tartozó nyugdíjra jogosultakkal a nyugdíjak megállapítását és kifizetését a rendelet értelmében teljesítsék.

Nyugdíjas tagjainkat felkérjük, hogy az esetleges mulasztásokat további intézkedés céljából szakszervezetünkkel közöljék.

*

A Kúria P. II. 345/1947. számú határozatával kimondta, hogy a felmondó levél kézhezvételével, nem pedig ajánlatlan történő postára feladásával valószínű meg a szolgálati viszony felmondásának a kezdése és ennek a felmondásnak jogkövetkezményei oszupán a közlés időpontjától kezdődően válnak hatályossá. Közömbös tehát az a körülmény, hogy az ajánlatlan feladott felmondó levél kézbesítése nem a munkáltató, hanem a posta hibájából maradt el, mert a munkavállaló a kézbesítés elmaradásából joghátrány nem érheti.

*

Az iparügyi miniszter 21.550/1947. Ip. M. számú leirata szerint a fizetéses szabadság tartama szempontjából figyelembe veendő szolgálati idő kezdési időpontja a belépés napja, ha a belépés az 1944. évi január hó 1. napja előtt történt. Az előző munkáltatónál eltöltött idő beszámítása tekintetében is a kollektív szerződésben foglalt rendelkezések az irányadók, arra való tekintettel, hogy a munkavállaló mikor lépett az előző munkáltató alkalmazásába.

*

A 3100/1947. M. E. számú rendelet a magánalkalmazotti jogviszony egyes kérdéseinek rendezéséről szóló 4800/1945. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában akkép rendelkezik, hogy ha a származásuk, vagy baloldali politikai magatartásuk miatt elbocsátott és vissza nem vett alkalmazotti szolgálati viszonya 1938 május 31-ike után szűnt meg, nyugdíja megállapításánál a szolgálati viszony megszűnésétől 1945 június 30-ik napjáig eltelő időt úgy kell tekinteni, mintha azt az alkalmazott tényleges szolgálati viszonyban töltötte volna. A rendelet 5. §-a szerint az ezek alapján járó nyugdíjat és ellátást, illetőleg az emelt járandóságokat a rendelet alapján járó különbözetét 1947 január hó 1. napjától kezdve kell folyósítani.

Egyik textil nagyvállalat a rendelet kötelező intézkedése ellenére azzal az ürüggyel hátrítja el a megállapított nyugdíjigény kielégítését, hogy a pótlólag fizetendő nyugdíj járuléka mártékat és a fizetés módját a vállalati nyugdíjpenztár (nyugdíjalap) felett felügyeletet gyakorló miniszter még nem állapította meg. A 3100/1947. M. E. számú

rendelet 1947 március 8-án, kihirdetése napján életbe lépett, végrehajtása sem végrehajtási utasítástól, sem kibocsátandó más rendeletről nem függeteltt függő és így az érdekeit nyugdíjasok a mulasztó céggel szemben igényüket minden további nélkül érvényesíteni jogosultak.

*

Szakszervezetünk nyugdíjas szakosztályának vezetősége július 10-én a népjóléti minisztériumban tartott tárgyaláson újból szorgalmazta a nyugdíjasok részére a betegségi biztosítás kötelezővételét, kifogásolta az egyes vállalatok által követelt azt a helytelen gyakorlatot, hogy az új nyugdíjrendelet ellenére a kisnyugdíjasoktól a rendkívüli nyugdíjpótlék ügyében költséges helyhatósági bizonyítványt követelnek, mely követelés ellentétben áll a rendelettel és csak arra alkalmas, hogy a nyugdíjasok igényeinek érvényesítését megnehezítse. Nagy sérelme a nyugdíjasoknak, hogy a beszámítható javadalmazásnak a vállalatok részéről történt helytelen megállapítása folytán beadott felmérések tárgyalása a nyugdíjrendelet késedelmes megjelenése, majd a döntőbizottsági eljárás tervbevétele módosítása folytán még mindig szünel. A szakszervezet az igazságügyminisztériumban is tárgyalásokat folytat, hogy a döntőbizottsági új rendelet mielőbb napvilágra jöjjön, mert a nyugdíjasok egész sora birtokon kívül kénytelen a tárgyalások eredményét bevárni, a nyugdíjra jogosult vállalatok pedig a nyugdíjasok törvényes igényeinek kifizetésétől elzárkóznak és csak mérsékelt előlegeket folyósítanak.

Haján Gyula

A szervezett magánalkalmazottak erejét

mutatja az az 1800 négyzetméteres parkban fekvő gyönyörű üdülőtételep, melyet a Generál Biztosító vásárolt az elmúlt napokban, Felsőörsön. Különös jelentőséget ad az egész kérdésnek, hogy olyan külföldi központtal rendelkező vállalatról van szó, mely évtizedeken keresztül a legmegerősebben elzárkózott, még kisebb méretű szociális intézmények létesítése elől is, holott azokban az időkben lényegesen kedvezőbb anyagi körülmények között oszlekedhettek volna. Annál dicséretreméltóbb ez a Generál agilis üzemi bizottsága által elért eredmény, mert a jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között bírták rá — a magyarországi új igazgatóságok keresztül, mely magárára vette az üzemi bizottság irányítási kötelességeit — az Olaszországban székelő központot, hogy igen komoly áldozatok árán, egészen nagyrányú üdülési lehetőségről gondoskodjék. Kelleme pihenést kívánunk érdekelte kartársainknak új üdülőkörben, az üzemi bizottságnak pedig továbbra is jó munkát.

A hároméves terv jegyében

ünnepeltek augusztus 3-án Bekás-megyében a grafikai és építőipari szakosztály közös strandjának megnyitását is. A strand a két szakosztály tagjai és a szakszervezet közös áldozatosságából született. A megnyitást kelte érdeklődés szerint szimbóluma annak, hogy a hároméves terv a kemény, megfeszített munkát nem önmagáért, nem is sőt, háborús célok érdekében, hanem a jólét, az öröm, a vidámság, az életszínvonal általános emelkedése és a kultúrigények fokozása érdekében kívánja. A strand egyébként szépen fel van szerelve öltözőkkel, tusolókkal, árnyas lugassal, Pünkösdfürdőtől néhány perc alatt elérhető. Szeretnénk, ha jövőre minden szakosztályunk rendelkezne ilyen kellemes kirándulóteleppel. A strandot egyébként a szakszervezet minden egyes tagjának rendelkezésére áll.

Olvasd a „Gazdaság”-ot!

SAKK

Nyári versenyünkről

A Magánalkalmazottak Sakkegyesülete meghívásos házi versenye a napokban befejeződött. Az elődöntőben a legjobb eredményt elért nyolc játékosunk és három mesterjelöltünk, (Köberl, Róza, Bérczy) mellé meghívtunk még idegen egyesületekből hét kiváló mesterjelöltet és ezzel egy olyan elterjedt hoztunk össze, amelynek erősebbet Magyarországon ezidőig nem is lehetne összeállítani. A 18 játékos között a rendkívül heves és változatos küzdelem egy hónapig tartott és fővárosszerte nagy érdeklődést váltott ki. Elvonalbeli mestereink közül többen rendszeresen látogatták a mérkőzéseket, Barcza mesterünk pl. amikor csak tehetett eljött, nagy érdeklődéssel és figyelemmel kísérte az egyes játszmákat, minden alkalommal kiemelte a játékos magas színvonalát és elismeréssel adózott fiatal játékosaink szakszerű játékfelelőtlenségének. A Magyar Dolgozók Országos Sakkszövetsége is versenyünk magas színvonalát ismerte el azzal, hogy az első három győztest az országos bajnokságra való előkészítő mérkőzésekben a mesterek közé bocsátotta.

A verseny győztese: Macskassy Előd 14½ pontot ért el 17 játszmából, ami ebben a társaságban nagyszerű teljesítmény. Körültekintő, finom, már évek óta általánosan elismert mestererőjű játékos, Kapu Jenő és Sándor Béla osztják a II. és III. díjakat. Ők is a játék minden eszékéjét ismerő kiváló játékosok, akik a mesterei címet teljesen megérdemlik és azt minden bizalommal hamarosan meg is fogják szerezni. A versenyben 13½ ponttal végeztek II-III. helyen. Mi meg vagyunk győződve, hogy versenyünk három győztese a mesterekkel való küzdelemben is egyenrangú ellenfeleket fog bizonyítani.

Egyesületünk játékosai közül a legjobb eredményt érte el Köberl Ferenc, aki dr. Erdy Bélával osztja a IV. és V. díjat (11½ pont). Köberl nagy hiteltelenségével, ahová képességei predestinálják. Dr. Erdy nagy tudású és ritka elméleti képzettségű játékos, ezáltal azonban játéka nem volt egyenletes, ami annak tulajdonítható, hogy mint tanár-embernek az iskoláév végén (érettségi stb.) sok dolga volt. Egyesületünknek egy másik kitűnő mesterjelöltje Róza Andor, fél éves szünet után gyakorlatlanul lépett a porondra és rosszul startolt, de azután szépen feldolgozta magát és végül is 8½ lett 11 ponttal. A VII. díj dr. Sallay Rolandé, a sakk romantikusáé. Minden kalandba belebocsátkozik, a nagy bonyodalom és veszélyek között éri jól magát. Ez a stílus veszélyes mindenkire, de sok energiát emészt és bizony nem egyszer nem várt vereségekre is vezet. Csizsár Ferenc és László Dele mesterjelöltek osztják a VIII. és IX. díjat. Csizsár teljesen formán kívül volt és így eredménye irreális. László igen tehetséges, de még nem kiforrott játékos, kevés a gyakorlata. Szintén irreális Bérczy Róbert mesterjelöltünk X. helye. Ő is sokáig kénytelen volt távol tartani magát a játéktól és nem igen tudott belejönni. Örömmel üdvözljük fiatal játékosunk: Koch János jó szereplését. Megfontolt és ötletes játékaival több meglepetést okozott. Tőle a jövőben még sokat várunk. Kémény ellenfeleket bizonyítottak Niedermann István, Halász György és Petrikovics József is, akik egyes győzelmeikkel jelentősen befolyásolták a győztesek sorrendjének kialakulását. Loknes küzdöttek és szépen tartották magukat Rapolt István, Jenik Gyula, Topolyi László és Simon Róbert sakk-társaink is, akik ebből az erős versenyből sokat tanultak és tapasztalataikat majd az előjövő versenyeken fogják érvényesíteni. A szép küzdelem véget ért, meglepéssel állapítjuk meg, hogy játékosaink a legnehezebb mérkőzésekben is megállják a helyüket, mindnyájan szeretettel és örömmel ülnek le a táblához, ami kezesség arra, hogy az egyesületünkben már most is pezsgő sakkélet a jövőben még jobban fel fog lendülni. Nagy köszönet illeti szakszervezetünk megértő vezetését, amely a sakkjátéknak intenzív művelését lehetővé teszi.

Dr. Asztalos Lajos.

Rövid riport
a szakszervezet főtitkáráról

Reggel 8 óra: arra megyünk, amerre a legnagyobb tömeg: az Eötvös-utcai színház második emeletére. A tömeg itt kettéoszlik, egyik részük a munkaközvetítő helyisége felé indul, a másik a fizetési ügyek és felvilágosítások osztályán keresztül arra felé, ahol a főtitkár szobája van.

Akik még nem jártak reggeli vagy délelőtti órákban a szakszervezetben, nem tudnak képet alkotni arról a szüntelen pezsgő életéről, izgalmas problémákról, sürgős és halasztást nem tűrő érdekvédelmi beavatkozásokról, ami ott folyik.

Ezúttal a rezort osztályokat hagyjuk, arra vagyunk kíváncsiak, mivel tölti idejét a szakszervezet főtitkára.

Köves főtitkár szobájában hatan ülnek. Nyolc óra után 10 perccel olyan lendülettel folyik az üzem, mint másutt Itkor. Kérdésünkre meghalljuk, hogy a főtitkár — ha csak külső tárgyalása nincs — legkésőbb félnyolckor már hivatalában van, intézi a napi ügyeket, amikre sokszor csak az egész kora reggeli vagy késő délutáni órákban kerülhet sor, mert közben szüntelenül keresik az ügyes-bajos felek.

Megszólítjuk az egyik várakozó kartársat, mi járatban van itt.

— Az egyik félállami hivatal üzembirozsági tagja vagyok. — mondja. — Híre jár, hogy elsejten a kollégák egyszemélyre fel akarunk mondani. Minthogy a múltban már előfordult, hogy a fenyegető felmondásokat a szakszervezet közbejárására visszavonták, most is idejekorán jelentkezem. Köves kollégánknál.

A másik várakozó kartárs személyes ügyben jött.

— 18 éve vagyok szakszervezeti tag. Egész kivételesen szeretném a szakszervezet közbenjárását igénybe venni. Remélem, hogy kéréssem meghallgatásra talál.

Egész biztos, hogyha csak egy mód van, kérését teljesíteni is fogják.

Nyílik az ajtó, megszólítjuk a szobából kilépő kollégát.

— Egy felszámolás alatt levő biztositóintézet tisztviselői vagyunk. Mindegyikünk három hónapra szóló felmondólevelet kapott kézhez. Ez súlyos méltánytalanság volt, mert legtöbbünknek havi felmondás járt. Egyéni reklamációival semmi eredményt nem értünk el. A szakszervezet tanácsára alkalmazott; értekezletet rendeztünk, majd sérelmünket a szakszervezet felmondásos és az eredmény: a három hónapos felmondásokat visszavonták és hat hónapra mondtak fel az összes alkalmazottnak.

Köves kartársat nem zavarjuk; nem akarunk elvenni idejéből, oly sokan várják rá. A mellette dolgozó kollégák kérdéseinkre elmondja, hogy a legkülönbözőbb természetű ügyekben keresik, például igen gyakori üzemi bizottságok panasza, hogy az igazgatók egyes ü. b. tagoknak, ha a vezetőség akorára ellen szegülnek, a törvényes védelem dacára fel akarják mondani; ilyenkor többnyire csak a szakszervezet közbejárására történik a jobb belátásra. Gyakori a vidéki kollégák panasza helytelen sorolások miatt, itt is a szakszervezetnek kell a sorolás helyesbítését kiharcolni.

Senkit nem akarunk tovább tartani — meggyőződünk róla, hogy a szakszervezetben jó munkát végeznek, a kollégák érdekvédelme jó kezében nyugszik.

Néhány szó a II. üzemi bizottsági konferenciáról

A Szakszervezeti Tanács július 18-án és 19-én rendezte meg az üzemi bizottsági elnökök II. országos konferenciáját.

Különös jelentőséget ad ennek az értekezletnek, hogy néhány héttel a három éves terv megindulása és az új kollektív szerződés életbelépése előtt rendezték meg, ezzel is mintegy kihangsúlyozva, milyen felmérhetetlen szerepük van és különösen lehet a jövőben az üzemi bizottságoknak a három éves terv eredményei elérése és a dolgozók követelményeinek megfelelő, jó kollektív szerződés létrehozása tekintetében. Az értekezleten felszóltak a szakszervezeti mozgalom részéről Kisházi Ödön, Kossa István, Horváth Mihály; politikai életünk képviselőiként Rákosi Mátyás, Vas Zoltán. Bán Antal. Rákosi Mátyás különösen azt hangsúlyozta ki, hogy az ország politikai és gazdasági újjáépítése szempontjából elengedhetetlen a két munkaspárt legszorosabb együttműködése, sőt teljes egysége: egy osztály, egy párt, mert ez az egyetlen módja annak, hogy végképp megakadályozzák a reakció azon törekvését, hogy

éket verjen a két munkaspárt közé. Rákosi Mátyás még követelt az üzemi bizottsági szabályzat módosítását, illetve kibővítését.

Vas Zoltán a három éves terv beruházásairól és arról beszélt, hogy a gyárakat és üzemeket nem azért építjük fel, hogy azokat a gyujtogatók lerombolják. Az üzemi bizottságok feladata a munkásságot megfelelő jutalmakkal a gyártási eljárások tökéletesítésében, a racionalizálásban érdekeltté tenni. Horváth Mihály rámutatott arra, hogy az üzemi bizottságok a demokráciának azok a végvárai, amelyek a termelés folyamatosságát biztosítják. Bán miniszter a maga részéről is elismerte, hogy a jelenleg érvényben lévő üzemi bizottsági rendeletnek igen komoly hiányosságai vannak.

Szakszervezetünk is követeli az új üzemi bizottsági rendelet mielőbbi megjelentetését, mert ez az előfeltétele annak, hogy az üzemi bizottságok akadálytalanul fejthessék ki működésüket a termelés fejlesztése és a dolgozók érdekvédelme tekintetében.

Gyujtogatás

A magyar dolgozók két és fél éve páratlan erőfeszítés és nélkülözések árán építették ezt az országot. Az áldozat eredménye nem is maradt el: büszkék lehetünk arra, hogy az első középkerületünk Európában.

Hetek óta nem múlik el nap, hogy bűnös kezek ne akarnak megsemmisíteni a munkások vérével és verjétekével felépített gyárakat, termelőeszközöket vagy nyersanyagot. Még arra is vetemedtek, hogy a magyar föld életét, az évszázadok óta elsősorban saját föld saját termését, az érett gabonát felgyujtsák, egész év munkájának drága gyümölcsét percek alatt elporlasszák.

A felgyujtott értékek, a felgyujtott kék megsemmisültek azokat újult erővel, újult munkával, új verjétekkel tudják majd csak a ma-

gyar munkások és parasztok pótolni. De politikai céljukat a gyujtogatók, szabotőrök, legfőképpen azonban felbujtók nem érték el. Hiába kísérleteznek összeesküvés helyett most a szabotázs-akciók sorozatával; ha a tettesek nem is kerültek mind még horogra, tudjuk kik azok, akiknek nincs hiányuk sem anyagi erőben, sem megmaradt nyilas söpredék emberanyagban, hogy az épülő független magyar demokráciát megintatni megkísérleljék. A magyar dolgozók a közeljövőben meg fogják teremteni egy olyan rendszer politikai előfeltételét, amely könyörtelenül és kíméletlenül fog lesújtani mindazokra, akik az építés helyett a rombolás, a béke helyett a háború, a termelőeszközök építése helyett a robbanóeszközök készítésének szolgálatába szegődtek.

A Magyar Kommunista Párt magán- és bankalkalmazott képviselőjelöltjei:

Rákosi Mátyás, szakszervezetünk díszelnöke;

Köves András, szakszervezetünk főtitkára;

Ott Károly, szakszervezetünk al-elnöke;

Szántó Béla, szakszervezetünk al-elnöke;

Nagy Lajos, szakszervezetünk alelnöke;

dr. Antos István államtitkár;

Pikler György OTI vezérigazgató;

Lakatos Éva, Budapesti;

Weiller Géza, Mohács;

dr. Antalfy László, Sopron (soproni helyi csoportunk vezetőségi tagja);

Antretter Ede, Budapest;

Dobozi Imre, Erd;

Taar Ferenc, Berettyóújfalú;

Aczél György, Sátoraljaújhely.

A Szociáldemokrata Párt képviselőjelöltjeinek listája lapzártáig nem jelent meg; ezek névsorát legközelebbi, még a választások előtt megjelenő számunkban közöljük.

Néni, Te ki vagy?

Egyik üzemünk naphőzi otthonát látogatam meg a napokban. Ez a szerencsésebb naphőzi otthonok közül való, mert áll rendelkezésükre és a pirosposztos, vidám, élettel teli gyermekeken meglátszik, hogy az egészséges táplálkozáson felül kivessék részük a naphőziből, levegőből is.

De mégsem ez a kieseltető egészség volt az, ami legjobban megkapott, nem a jólétségi és testi harmonia. Az egyik apróság — lehetett vagy három éves —, mikor belepem, felkapaszkodott játéka mellől, szemlélni kezdett, azután összeráncolta szemöldökét és néhány kutató pillantás után azt kérdezte: »Néni, te ki vagy?»

A mi időnkben a gyerekeknek szépen be kellett mutatkozni, felszólításra mindent el kellett mondani magukról, de ami kívülről jött, azt vakon kellett elfogadniok. Velük — ritka kivételtől eltekintve — senki sem közölt, ki az a bácsi, vagy az a néni, aki most beszélgetni fog velük. A szabad szemlélődésre, kritikára nevelt gyerek azonban nemcsak három éves korában fogja megkérdezni, ki az a bácsi, vagy az a néni, aki most mellé megáll, hanem érdeklődni fog a külvilág minden részlete iránt, semmit sem fog csak azért helyeselni, mert éppen eléje hozták, hanem meg fogja akarni ismerni a dolgok közelebbi és távolabbi rendeltetését is.

Ez a jelentéktelenek látszó apróság példa kíván lenni arra, milyen legyen a jó üzemi naphőzi otthon, milyen szellemmel felbússza a gondjára bizott kicsiket. Ha a mai óvodások és iskolások ehhez a szemlélődéshez, ilyen kritikához szokának, akkor, ha majd felnőtt korukban egy új intézményt akarnak meghonosítani vagy életüket egy új rendeltetéssel akarják korlátozni, a mi két háborút kiszolgált generációnkkal szemlélődésben, és majd bizony meg fogják kérdezni: »Mi ez, mire való és milyen távolabbi célt szolgál?»

(H. R.)

— A Magyar Munkások és Tisztviselők Takarékpénztára Rt. június 23-án tartotta Kossa István elnökelete alatt a XXXVIII—XL. évi rendes közgyűlést, mely egyhangúlag tudomásulvette az igazgatóság, a felügyelőbizottság és a hites könyvvizsgáló jelentését és ennek alapján megállapította az 1947 január hó 1-i megnyitó forintmértéket. A mérleg adatai szerint különösen örömdetes a takarékpénztár betétállományának alakulása, amely meghaladta az 5 millió forintot. Az intézet elsőrangú feladatának tekintti, hogy a takarékpénztár a dolgozók minél nagyobb tömege között népszerűsítse. Ez ek érdekében vezette be az ú. n. takarékbetét takarékpénztári rendszert, mely máris igen nagy népszerűségre tett szert.

SPORT

Magyar Magánalkalmazottak Uszó Egyesületének kétnapos nemzetközi úszóversenye több ezer néző előtt, fényes külsőségek között zajlott le. 32 főből álló bécsi vendégeket Köves András, a Szakszervezet főtájkára meleg szavakkal köszöntötte és annak a reményének adott kifejezést, hogy a bécsi szakszervezeti sportolókön keresztül még jobban kimélyül az a baráti kapcsolat, melyet a magyar szakszervezetek oly melegen ápolnak a baráti sztrák állam szakszervezetei iránt.

Az úszóverseny fényes MMUE eredményekkel zárult.

Ezen a versenyen is bebizonyította az MMUE, hogy az ország egyik legjobb és legfejlettebb egyesülete. MMUE-nak különösen hölgy úszógárdája érdemel dicséretet.

Két nap részletes eredményei:

200 m ifi mell női: 1. Tacy MMUE 3:14.6. 2. Győr Egri B 3:31.8. 3. Vértes NSC 3:45.2.

100 m gyors: 1. Kadas Egri B. 59.2. 2. Valent Egri B. 1:03. 3. Loy Wien. 1:03.

200 m fiú mell: Sárosi 3:02.6. 2. Varga MMUE 3:10.8. 3. Guttmann MMUE 3:15.8.

100 m női gyors: 1. Székely Neményi 1:09. 2. Stefan Csepel 1:16.8. 3. Somogyi Csepel 1:19.2.

200 m hölgy hát: 1. Novák I. MMUE 2:52.2 országos csúcs. 2. Kubacska Wien 3:18.6. 3. Felhös MMUE 3:35.

100 m női ifi gyors: 1. Gréger MMUE 1:17.2. 2. Borosi UTE 1:20.2. 3. Kiss Egri B. 1:21.

200 m mell: 1. Németh Cs. MTK 2:51.8. 2. Hasznos Előre 2:55. 3. Hedvig MMUE 2:59.

3x100 m ifi vegyesváltó: 1. Wien 3:41.8. 2. Cs. MTK 3:51.8. 3. UTE.

400 m női gyors: 1. Székely Neményi 5:28. országos csúcs. 2. Stefan Cs. MTK 6:14. 3. Somogyi Cs. MTK 6:33.6.

3x100 m ifi női vegyesváltó: 1. MMUE 4:28.4. 2. Egri B. 4:44.4. 3. Wien 4:49.

3x100 m női vegyesváltó: 1. MMUE 3:58 országos csúcs. 2. CsMTK 4:28.2. 3. MAFC 4:35.

Férfi műgrás: 1. Dömény MAFC. 2. Balla FTC. 3. Lipps Wien.

Női műgrás: 1. Zságot Neményi. 2. Pappné FTC. 3. Szőke FTC.

100 m ifi. női hát: 1. Endl Wien 1:32.8. 2. Iharos MMUE 1:35.4. 3. Pálházi UTE 1:36.

100 m ifi hát: 1. Koppelstettár Wien 1:15. 2. Kettesi UTE 1:18.8. 3. Szilárd FTC 1:19.

200 m női mell: 1. Székely Neményi 3:03.2. 2. Novák II. MMUE 3:03.4. 3. Somogyi CsMTK 3:22.

400 m ifi gyors: 1. Mitró Előre 4:59.6. 2. Kettesi UTE 5:21.8. 3. Svéda Egri B. 5:28.4.

100 m hölgy hát: 1. Novák I. MMUE 1:18.8. 2. Temesi MMUE 1:23.4. 3. Kubacska Wien 1:29.4.

100 m hát: 1. Gyöngyösi Neményi 1:12.8. 2. Nyéki Neményi 1:15. 3. Barbácsi Előre 1:17.2.

3x100 m ifi mell váltó: 1. MMUE 4:30.4. 2. UTE 4:36. 3. Neményi 4:36.8.

MMUE-FTC 2:2 (2:1)

Az elsőosztályú vízlabda csapatbajnokság egyik legnagyobb meglepetése volt az MMUE kitünő játéka. Ha egy kisorsolása is mellésegődött volna, úgy az MMUE könnyen megnyerhette volna mérkőzését a bajnokságra törő FTC ellen. Az MMUE egész mérkőzés alatt kitünően küzdött és állandó fölényben játszott. Az FTC csak négy méterestől és egy emberfölellyel tudott egyenlítőni.

MMUE csapata: Antal-Földes, Fehér-Vojtek-Gröger, Babay II, Babay I.

FTC csapata: Mezei-Puljer, Fábán-Czapko-Kovács, Németh, Kalapos.

Góldobó: Babay I, Vojtek, illetve Kalapos, Fábán.

Bíró: Ravasz.

Németh és Fehér kiállításával kezdődik a mérkőzés. Az MMUE állandó tanadásait az FTC védelme csak nehezen tudja elhárítani. Gröger és Kovács kiállítása a következő esemény. Babay II lövése

kapufát talál. Most nagyszerű támadással indul az MMUE és Babay II átadásából Babay I gölt dob. Rövid játék után az FTC négy méterest Fábán értékesíti. Az MMUE lelkes játéka meghozza gyümölcsét és Vojtek hatalmas dobása kapuba talál. A második

féldőben az FTC emberfölellyel jut és így nehezen, de Kalapos révén góllhoz jut. Az eredmény 2:2. Most hatalmas küzdelem indul meg a győztes gólért. De az MMUE-nek nincs szerencséje. Két kapufa is jelzi az FTC szorongatott helyzetét.

MMUE ezúttal kitünő játékot mutatott. Szépen és kitartóan küzdöttek. Különösen Földes és Vojtek játéka emelkedett ki.

Légrádi László

Labdarugó szakosztályunk

A szakszervezetben tömörülő kartársak most meginduló labdarugó szakosztálya felé komoly érdeklődés nyilvánul meg és ennek alapján sikeresnek mondható a Falpari szakosztály és a Sportszakosztály közös megrendezésében sorra kerülő mérkőzés.

A Sportszakosztály ezúton felkéri mindazokat a kartársakat, akik akár pártoló vagy aktívan működő tagként szeretnének a labdarugó sportéletbe bekapcsolódni, hogy a Sportszakosztály titkárságánál jelentkezzenek.

Rendszeres edzések állnak a labdarugó kartársak rendelkezésére, ahol megfelelő edző vezetésével fejleszhetik játék tudásukat. A továbbiakban mérkőzéseket kötünk le, ahol a szorgalmasan edző kartársak jól összehozott együttesben megtalálják majd azokat a lehetőségeket, amelyek az érvényesülés céljait szolgálják és az egyetemes magyar labdarugósportnak hírnevet és dicsőséget szereznek.

A felszerelés kérdésében a szakszervezet Sportszakosztálya kéri a vállalatok hozzájárulását, hogy két hónapra belül megindulhasson a szakszervezetben belüli a szakosztályok 1947. évi egyfordulós labdarugóbajnoksága, ahol méreteiben komoly mérkőzések kerülnek sorra.

Ez a labdarugóbajnokság később a szakosztályokból összeválogatott szakszervezeti válogatottak a vidéki szakszervezetek válogatott csapataival folyó vetélkedésben komoly propagandája lesz a magyar labdarugósportnak.

Miután most már a vidék is bekapcsolódott a magánalkalmazottak labdarugóportjába, ezeknek a mérkőzéseknek a során összeválogatható lenne egy Magyar Magánalkalmazottak Szak-

szervezetes, válogatott csapata, amely nemzetközi hírnevet is szerezne.

*

Beszámolunk a július 5-én lejátszott mérkőzésről:

M. M. Sz. Sz.—Fanto rt. 1:7 (0:7), 1:4 (0:2).

Millenáris. Játékvezető Horváth.

Az első mérkőzését játszó szakszervezeti együttes máris elég komoly képességeket árult el. A gólarány túlzott, azonban az ellenfél megérdemelten győzött. A Fanto rt. komoly, összehozott együttes, mely már sok elsővonalbeli csapat ellen sikert ért el. Megdicsérendő az együttes minden tagjának lelkes és sportszerű játéka, hogy hét gól ellenére sen csüggedt, sőt a második féldőben csak az ellenfél kapusának kitünő játéka akadályozta meg a gólarány javítását.

*

Felhívjuk kartársaink figyelmét arra, hogy a most szervezés alatt álló szakosztály ügyével Strelitzky István kartársunk foglalkozik és kérjük, hogy a labdarugó szakosztályba minél nagyobb számban jelentkezzenek.

*

Szakszervezetünk futbalcsapata július 12-én aratta első győzelmét, a Török Labor rt. csapatát 3:1 (1:1) arányban győzte le. Góllövők: Kardos (2) és Földi (1). Csapatösszeállítás: Bíró (olaj). — Szabó (fa), Strelitzky (szöv.). — Székéres (olaj), Cséte (fa), Svertasek (fa), — Benyó (fa), Földi (bank), Kardos (fa) Kise (olaj), Stróbl (fa).

A csapatból jó játékaival különösen a közvetlen védelem, valamint a csatársor jobbszárnya tűnt ki. Reméljük, hogy első sikerünket sok hasonló győzelem fogja követni.

Az olvasó írja:

A „Magánalkalmazottak Lapja” t. Szerkesztőségének

A szakszervezet által kiadott „Gazdaság” című lapban olvastam, hogy a hároméves terv során milyen fontos, hogy demokratikus gazdasági rendszerünknek minél több hites könyvvizsgálója legyen.

Minden alkalommal hallom, vagy olvasom, hogy az országnak az újjáépítésnél sok olyan szellemi munkásra van szüksége, aki könyvszakértő, aki tisztában van az üzemek problémáival és aki revíziós tevékenysége mellett irányító, hasznos munkása az ország üzemeinek.

Sokan vagyunk vidéken és kisebb városokban olyanok, akik hosszú évek munkája után elégtudást érzünk magunkban ahhoz, hogy bizonyos rendszeres tanulás után részt kívánjunk venni az ország új gazdasági felépítésében. Megítélésünk szerint azonban a jegyzetek a vizsgákra való felkészüléshez egyedül nem elegendők. Mi azt hisszük, hogy az a tanítás, amit budapesti kartársaink több hónapos tanfolyamon kiváló előadókól hallanak, továbbá a vizsgák meghallgatása számunkra is nélkülözhetetlen.

Arra kérem tehát a t. Szerkesztőséget, tegyen közzé egy felhívást, hogy azok a vidéki kollégák, akik kisebb vidéki városokban, községekben működnek, ahol hites könyvvizsgálói tanfolyam megszervezése nehézségekbe ütközik, a körzeti titkárok útján jelentsék be kívánságukat központban a könyvszakér-

lői szakosztályom arra vonatkozólag, hogy a központ a vidéki kollégák részére egy speciális és rövid (néhány hetes) vizsgakészítő tanfolyamot rendezzen meg.

E néhány hét alatt vidéki kollégáink délelőtt a tanfolyamot látogatnák, délután pedig meghallgatnák a vizsgákat, ami óriási előnyt és biztonságot jelentene a vidéki jelöltek részére.

Meg vagyok róla győződve — és erre vonatkozólag már ígéretet is nyertem budapesti látogatásom alkalmával a könyvszakértői szakosztály vezetőjétől, — hogy amennyiben kellő számú vidéki hallgató jelentkezik erre a tanfolyamra, amelynek időpontjait a legalkalmasabb a szeptember 10—30-ig terjedő időt gondolnám, úgy szakszervezetünk vezetősége ezt a tanfolyamot meg fogja szervezni és ezzel ismételtlen bizonyosságot fog szolgáltatni arról, hogy súlyt helyez a vidéki magánalkalmazottak szakmai továbbképzésére.

Gyöngyös, 1947 július 12.

Kartársi üdvözlettel:

Dévai Rezső,

a gyöngyösi helyicsoport elnöke.

*

Dévai kartársunk kívánságának helyt adunk és kérjük vidéki kollégáink sürgős jelentkezését, hogy a tanfolyamot, kellő számú résztvevő esetén, megszervezhessük.

Még mindig szünetelnek az igazolások

A minisztertanács 1947 március 27-iki határozattal az egész országban az igazolási eljárást 30 napra felfüggesztette. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy negyedik hónapja szünetelnek az igazolások, ami r. ndkívül hátrányos következményekkel járt. A beígért rendelet még mai napig sem jelent meg és ennek folytán szakszervezetünk valósággal ostromnak van kitéve az igazolandók részéről.

A helyzetet súlyosbítja az a körülmény, hogy az orosz fogságból visszaérkezett munkavállalók igazolás hiján nem tudják minden esetben munkahelyüket elfoglalni. Az 1939:II. törvényeikk kötelezi ugyan a munkáltatókat arra, hogy hadifogságból visszaérkezett munkavállalóikat állásukba vegyék vissza, a 10/1946. M. E. számú rendelet szerint azonban egyes rétegeket csak az igazolástól függően foglalkoztathatnak.

Mindezekről eltekintve munkaközvetítő osztályunk működését nagy mértékben korlátozza az a körülmény, hogy azok, akik az 1945—1946. években nem vették magukat alá az igazolási eljárásnak, vagy pedig igazolásra jelentkeztek, de az igazolási eljárás szünetelése folytán nem tudták megszerezni az igazoló határozatot, el nem követhetőik.

Szakszervezetünk a rendelet sürgős kibocsátása érdekében badnyanyal fordult az igazságügyminisztériumhoz, hogy a nyilvántartott nagyszámú munkavállaló helyzetén könnyítsen. Sajnálattal állapíthatjuk meg, hogy sürgetésünk eredménytel nem járt és ezzel mérhetetlen kárt szenvedtek azok, akik állásban elhelyezkedni a fenti okokból nem tudnak.

Szakszervezetünk nehezen tudja levezetni azt az elégedetlenséget, amely a hivatalos körök késedelmes eljárása folytán állott elő és kénytelen magától minden felelősséget elhárítani. Reméljük azonban, hogy újabb sürgetésünk alapján az új igazolási rendelet rövidesen megjelenik és az igazolási kérdések nyugvóponttra jutnak. B. Gy.

Banktisztviselők küldöttsége Vas Zoltánnal

Köves András főtájkárunk vezetésével a Pénzügyminisztérium elnöke és titkára, Lengyel Gábor és Fertő György kollégáink felkeresték Vas Zoltánt és a bankok államosításával kapcsolatban arra kérték, hogy az államosított bankok vezetői pozícióba banktisztviselőket helyezzenek. Vas miniszter a küldöttség szempontjait magáéva vette és megígérte segítségét, annál is inkább, mert az államosításoknál az illetékeseket az a szempont vezeti, hogy az illető szakma képzett, demokratikus beállítottságú alkalmazottai kerüljenek az irányító helyekre is.

Megjelent a

„GAZDASÁG”

legújabb száma

TARTALMA:

Vas Zoltán:
A hároméves terv és az üzemi bizottságok.

Ausch-Gorác:
Egyéves a stabilizáció.

Betlen Oszkár:
A dunavölgyi országok jövője.

Fogarasz István:
Tervgazdaság és a nemzetközi árszínvonal.

Zelovich László:
Az argentin ötéves terv.

A. Birman:
A Szovjetunió pénzügyei a háború után.

ROVATOK:

Világgazdasági krónika:
Róka fogta csuka... (Sándor Pál.)

Üzemgazdaság:
Üzemgazdasági problémák a csehszlovák szaksajtó tükrében. (Dobossy Imre.)

Munkajog:
A munkajogi kódex. (Szabó László.)

Hároméves terv:
Külföldi kölcsön a mérlegen. (Vince Oszkár.)

IFJÚSÁG HANGJA

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete Sz. I. T. csoport közlönye

Ifjúsági sportverseny

Ságvári Endre, a Magyar Kommunista Párt mártírjának emlékeztetőre a Nagybudapesti Ifjúsági Tanács széles körre kiterjedő ifjúsági sportversenyt rendezett július 31-én, augusztus 2-án és 3-án.

Ezen a sportversenyen, amelyen Nagy-Budapest jóformán minden ifjúsági szervezete részt vesz, a SZIT, mint az üzemi és irodai dolgozók legnagyobb ifjúsági mozgalma, jelentőségéhez méltóan szerepel. Az összes szakmák versenyének, szakszervezetünk központi SZIT csoportjának labdarugó-csapata, röplabda A és B csapata megmérkőzik a különböző üzemek, irodák és szakmai központok csapataival, 23 különböző SZIT csoportunk nevezett be labdarúgócsapatokra és számos asztalitenisz csapatot küldtek a versenyre. De nem maradt le a labdarúgókról az úszás és az atlétika sem. Férfi, női mell és hátúszók jelentkeztek, 100, 200, 400 méteres síkfutók, távolugrók s. b. Nagy kíváncsisággal várjuk eredményeket és biztosan hisszük, hogy a győztesek között lesznek. Még augusztus hónapban kiosztjuk a szakmai díjakat is, amelyek közül a legtöbb eredményt elért csapatnak a Köves András főtájkáruk által felajánlott díjat adjuk. Ezenkívül természetesen számos más jutalom is lesz, SZIT Sport Vándorzászló és könyvjutalmak.

A nevezők között vannak a MASH, Leszámitoló Bank, NIK, JOINT, FOK, Központi SZIT-ünk labdarugócsapata; az OTI kézilabdacsapata, a NIK, a MABI és OTI, SZIT röplabdacsapata. Asztaliteniszben a JOINT, a Hutter és Lever, a Központi SZIT csapat, a Fonciere, az OTI asztalicsapata és egyéni nevezők indulnak.

A rendkívüli érdeklődéssel várt ifjúsági verseny reméljük méltó lesz annak pevéhez, akinek emlékére rendezték: Ságvári Endréhez, aki hosszú évekig küzdött a magyar ifjúságért, melyért végül is életét áldozta.

IFJÚSÁGI HIREK

— Augusztus 3-án avatja ünnepélyesen a Grafikai Szakszervezet békásnégyeri üdülőjének első két felépített bázisát. SZIT vezetőségünk az ünnepséget kosárlabda villám-bajnoksággal tartja. A kosárlabda bajnokságra bevezetett a JOINT férfi-, nőicsapata, az EMABIT, a Generál férfi-, nőicsapata, a Leszámitoló Bank, a Hutter és a Központi SZIT férfi kosárlabdacsapata. A győztes férfi- és nőicsapatot Szakszervezetünk főtájkára a verseny lezárása után díjakkal tünteti ki.

— SZIT vezetőségünk megkezdte a kereskedelmi iskolát végzettségű fiataljaival való foglalkozást. A most végzett fiatalok először SZIT titkárságunkon jelentkezzenek.

— A Balatonmáriai üdülő fiatalok sportolóiért értékes könyvjutalmakkal tüntette ki a SZIT Titkárság. — Különösen kitüntetések jutottak a SZIT munkával Kuczka Péter (Mezőkémia), Sólyom Imre (Budakalászi), Salamon Miklós (JOINT), Pálos Endre (Szikra), Arpa Lajos (Cikta), Bruckner József (Lauer Könyvkerekedés), Vajay Lajos (Molai), és Vínóze Ferenc (JOINT).

— A Balatonmáriai üdülő sorából megalakult Szakszervezetünk első enekara. Az enekar megszervezésében, betanításában különösen nagy szerepet játszottak Sólyom Imre (Budakalászi), Salamon Miklós (JOINT) és Tarnai György (Dunavölgyi Bank).

— Megjelent az Ifjúmunkás Vezető, a SZIT központi lapja, amely nagy hiányt pótol a SZIT vezetői egységes irányítása terén. Minder ifjúsági titkár augusztus 1-től rendszeresen közzé adja a színes és művészi kiállítású Ifjúmunkás Vezetőt.

Autókaraván a Balatonra!

Egész heti munka után mindenki megérdemli a pihenést. Boldog csónak- és vikendhátulajdonosok a Dunára, nagyüzemi dolgozók vállalati üdülőjükkbe, bankbetűtulajdonosok luxus-helyekre, kisüzemi dolgozók pedig sehova sem mehetnek hétvégi pihenésre. Óriási haladás a multhoz képest, hogy nagyvállalataink teherautóikon üdülni viszik dolgozóikat, de ki gondoskodik a kisvállalatoknál dolgozók üdültetéséről?

Ifjúsági vonalon példamutató kezdeményezéssel járt elől a magánalkalmazotti SZIT. Minden szakszervezetet és SZIT csoportot megelőzve június 29-én nagyarányú ifjúsági találkozót rendezett Balatonszárszón. A nagyvállalatok teherkecsiparkját kihasználva 350. nagyrészt kisüzemi ifinek nyújtott olcsó pénzért pompás vikendot.

Szombaton kora délután a szakszervezeti székháztól kiindulva, 10 feldíszített kocsin hagyják el a fővárost a találkozó résztvevői. A felszállástól kezdve a jól szervezett irányítás, a megállapított program nyoma rá bályog az egész akcióra. Természetesen így zavartalan jó hangulatban ismerkedtek és barátkoztak össze a résztvevő ifikartársak. Az éjjeli szállásokról és elhelyezésről is a rendezőség gondoskodott; hogy mennyire a helyzet magaslátán állottak, mutatja, hogy a létszám felett este 10 órakor utólag befutott vállalati kocsit 35 utasa is 10 per-

cen belül szállásán volt. A vasárnapi műsoron különböző sportversenyek és játékok szerepeltek. Hála a jó időjárásnak, mindenki alaposan kiélvezhette a Balaton nyújtotta örömeit, úszás, evezés, vitorlázás, futball, röplabda, kézilabda, tornaszerek, ping-pong állott mindenkinek díjmentesen rendelkezésére, de sporton és játékokon kívül mód volt a szórakozásra is. Ifjúságunk bizony nem szorg'lak biztatásra, a táncmulatságból is kivették részüket. A fegyelmzett hazatérés lebonyolítását a tapasztalatok alapján már mindenki természetesen vette.

A balatonszárszói út tanulságaként megállapíthatjuk, hogy megoldható a kisüzemi eddig annyira magárahagyott ifjúság hétvégi üdültetése is. Megállapíthatjuk azt is, hogy igen fontos nagy tömegeket megmozgató akciók rendezése, mert csak ilyenkor van mód baráti, kartársi, elvtársi kapcsolatok kialakítására, ami aztán további alapja lesz a mozgalmi munkának. Megállapíthatjuk, hogy anyagi támogatás nélkül is, lelkes önzó munkával jelentős eredményt lehet elérni, de bizony egy nagyarányú szakszervezeti üdülő felállítására rendkívül fontos lenne.

A balatonszárszói ifi találkozó mindenkinek élményt és szórakozást, a rendezőknek a jól végzett munka örömét, a MOSZ ificsoportnak pedig fejlődésben nagy előrehaladást jelentett.

Miklós László

A balatonmáriai üdülés

Július 2-16 között került sor a szakszervezetünk által üdültetésre kijelölt magánalkalmazotti ifjúság első 50 főnyi fiúcsoportjának nyaralására. A MABI balatonmáriai üdülőtelepe, mely a színelve az ifjúság pihenésének két hétre meglelt vidámsággal, sportolni vágyókissé sapadt fiatalberekkel, hogy a Balaton üdítő hullámai mellett felfrissülést, pihenést, szórakozást találjanak. Csak az elismerés hangján szólhatunk a MABI és szakszervezetünk vezetőségéről, hogy lehetővé tette ifjúságunk részére ezt a nagyszemű nyaralási alkalmat. Napi ötszöri bőséges étkezés, csaknem korlátlan gyümölcsfogyasztás, pihenési lehetőségek, általában mindenre kiterjedő gondoskodás tette emlékeztető az eltöltött két hetet ifjúságunk számára.

Természetesen egy ilyen nagyletézőmű közösség számára a házirend keretében fegyelmezett magatartást kell előírni, azonban ennek rugalmassága következtében semminemű hátrány nem lehetett érezni és teljesen sűrűdésmentesen sikerült lebonyolítani az egész két heti üdültetést.

Külön kell megemlékeznünk arról a nagyszemű gondoskodásról, mindenre kiterjedő figyelemről, mely a MABI által kirendelt néhány tagú vezetőség és Vörösvári Ágoston gondnok kartárs részéről az ifjúság irányában megnyilvánult. Minden törekvésük arra irányult, hogy a lehetőség határáig gondtalan, kellemes legyen az üdülésünk. Hogy csak egy példával illusztráljam figyelemességüket, számontartották kartársaink éppen arra az időpontra eső születés- és névnapját és ajándékokkal kedveskedtek nekik. Ezek a baráti gesztusok csak elmélyítették azt a jóviszonyt, amely a haladószelemű vezetőség és ifjúság között kialakult. Ez a vezetőség nem a leventeszellemet ápolta, nem azt tekintette feladatának, hogy imperialista célok érdekében halálra szántja, elvadultta nevelje a magyar ifjúságot. Itt most a munka harcossai, a nép felemelkedésért küzdő ifjúság pihent ki fáradalmait a megújított szellemhez méltó vezetői baráti társaságában, hogy erőt, felfrissülést nyerje-

nek további munkásságukhoz, amelynek célja népünk felemelése, országunk újjáépítése a 3 éves terv keretében.

Ifjúságunk fegyelmezett magatartásával, példát mutató viselkedésével az egész környék, a falusi lakosság elismerését váltotta ki. A fiatalok nagyrésze valóban demokratiánkhoz méltóan viselkedett és nagy mértékben hozzájárult a munkás-paraszt-értelmiség viszony megjavításához. Egy kisebb csoport önkéntes rohamunkával segített betakarítani az új gazdák termését. Rendezesítettük a falubeli gazdákkal való találkozásokat és a közvetlen kapcsolatok útján igyekeztünk tisztázni a sokszor homályos fogalmakat. A helyi kommunistapárti éppen az üdülő ifjúság kezdeményezésére gyűlést tartott és megmozgatta a falu apraja-nagyját. Bizton állíthatjuk, hogy az a mély benyomás, amelyet szakszervezeti ifjúságunk felvilágosító munkássága az új gazdák körében keltett, maradandó értékűnek fog bizonyulni. A falu lakossága között egyöntetű volt a vélemény afelől, hogy ilyen szervezett, lelkes és értékes csoport még nem volt a MABI üdülőben és őszinte sajnálattal bocsátották útra ifjúságunkat.

Biztosítottuk a lakosságot, hogy az utánunk jövő csoportok ugyanilyen öntudatosak, szolgálóképesek lesznek, hiszen a magánalkalmazotti ifjúság ma már ismeri a céljait és tudja, hogy fegyelmezett magatartásával megerősíti népi demokratiánk alappilléreit, a munkás-paraszt-értelmiség szövetségét.

Természetesen ez a munkásság nem gátolta ifjúságunkat abban, hogy megerősödjön, pihenjen és súlyban gyarapodjon. Frissen, lebarátságosan szálltunk ki a vonatból Budapestben és újult erővel, friss lendülettel kapcsolódunk be ismét munkánkba, melynek célja népi demokratiánk megerősítése.

Az utánunk jövő csoportnak ugyanilyen jó pihenést, szórakozást, nyaralást kívánunk és reméljük, magatartásukkal ők is növelni fogják szakszervezetünk és a MABI jóhírnevét.

Munkásegység!

Koren Miklós, SZIT elnök

Szeminárium

— Ötödik közlés —

Minden áru emberi munka terméke. Eppen úgy, ahogy az áru értéke tekintetében megkülönböztettük a használati értéket és a csereértéket, éppúgy az árut létrehozó munka tekintetében is meg kell különböztetnünk a munka kettős jellegét:

1. a konkrét, egy bizonyos módon végzett munkát (szabómunka, asztalosmunka, cipész munka, stb.). Ez a konkrét, egy bizonyos módon elvégzett munka teszi lehetővé, hogy az árunak használati értéke legyen, hogy mint ruhát, a szabómunka termékét, mint bútort, az asztalosmunka termékét, mint eszmat, a cipész munka termékét használni lehessen;

2. az absztrakt, meg nem különböztetett, általános munkát, amely a csereérték forrása lesz.

A csereértéket az absztrakt munkával, a munka mennyiségével határozzuk meg. A csereérték mértéke tehát az áruba fektetett munkaidő mennyisége.

Ez a meghatározás azonban nem teljes, mert ha ezt szószerint értelmezzük, a lassabb munkatempójú és nem tanult munkás munkája nagyobb értékkel bír az áruhoz képest, minthogy ugyanazt a munkát hosszabb ideig kell végeznie, mint az ügyesebb, vagy tanult munkásnak. A meghatározást úgy kell értelmezni, hogy nem egy munkás munkájáról van szó, hanem az illető társadalom termelőerejének megfelelő, átlagos munkáról. Az érték pontos meghatározása tehát, hogy annak mértéke az áruba fektetett átlagos társadalmi emberi munkaidő. Az érték, az áruban megtestesült munka, a csereértékben fejeződik ki. A csereérték tehát az érték megjelenési formája.

Az az áru, melynek értékét más áru használati értékével fejezzük ki, a viszonylagos értékforma állapotában van. (10 rőf vászon egyenlő egy kabátal.)

Az az áru, melynek használati értéke más áru értékét fejezi ki, az egyenértékforma állapotában van (1 kabát egyenlő 10 rőf vászon). A kabát itt tehát az egyenérték, ennek használati értékéhez viszonyítjuk más áru, pl. a 10 rőf vászon értékét.

A történelem során többféle áru alakult ki, amely a többi áruval való csereeszközü szolgál (marha, bőr, stb.), ezeket azonban fokozatosan háttérbe szorították a némesítések, mint az áru, mert ezek természeti tulajdonságaik révén (nem mennek tönkre, oszthatók, stb.) számos előnnyel bírnak a többi árukkal szemben. Így jött létre az arany, mint csereeszköz, mint a cserét közvetítő forgalmi eszköz.

FILM

Lázás munka folyik a MAFIRT-ban. Most kapott értesülések szerint a MAFIRT öszre rengeteg új filmmel kívánja a dolgozókat szórakoztatni. Az új európai filmek egész sorozatát fogja bemutatni. Hirt kaptunk arról, hogy a szezon egyik legkiemelkedőbb filmeseménye a francia »Harc a sinekért« film lesz. A legnagyobb ellenállási film, melyet valaha is gyártottak. A film felejtethetetlen lesz minden dolgozó számára. Már jó előre felhívjuk kartársaink figyelmét erre a hatalmas művészeti alkotásra.

A MAFIRT ösz újonságai között szerepel a »Viborgi városrésze«. Különös nyomatékkal hívjuk fel kartársaink figyelmét erre a filmre, mert a szovjet fejlődésnek a mi jelen fejlődési fokunkhoz hasonló korszakát mutatja be.

Szabotázs, rémhírterjesztés, öszeseküvés; a reakciós tisztak vissza akarják állítani a régi kizsákmányoló rendszert, de a felfegyverzett munkásság rajtuk üt és megakadályozza a puccsot.

Nem azonos körülmények között, de a miénkkel azonos problémákat mutat be a film, úgy, hogy a »Viborgi városrésze«-nél jobbat, aktuálisabbat, mindannyiunkat érdeklő nem lehetne az ösz filmszezon.

Szakosztályi napló

Bank és pénzügyi szakosztály. Július havában vezetőségünk a kollektív szerződés előkészítésével és annak részleteiben való letárgyalásával foglalkozott. Július 9-én a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál a szakszervezeti nap keretén belül Horváth János kartárs ismertette a Szakszervezeti Tanácsnak a kollektív szerződésre vonatkozó addig kialakult álláspontját. Július hó 16-án üzemi bizottsági értekezletet és vezetőségi ülést tartottunk. A vezetőségi ülésen az üzemi bizottságokat ellenőrző felügyelőbizottság tette meg jelentését a Leszámítoló Bankban végzett munkájáról, amit a vezetőség elismeréssel vett tudomásul. A TEBE-vel történő tárgyalások szükségessé tették, hogy július hó 23-án a Magyar Általános Hitelbankban tartott szakszervezeti nap után az egyes pénzügyi bizottságok delegáltjaival megbeszélést tartottunk a készülő kollektív szerződésről. Ezt követően vezetőségi ülést tartottunk a Hitelbankban, ahol a titkár a Leszámítoló Bank üzemi bizottsági tagjainak lemondását terjesztette — a vezetőség tudomásulvétele mellett — elő. Behatóan foglalkozott vezetőségünk július hó 30-án megtartott ülésén a Giró és Pénztárgyület Rt. által a bank alkalmazottainak nyújtott vásárlási hitelügyletekkel. Szem előtt tartottuk a dolgozók érdekeit és hogy indokolatlan eladósodásukat elkerüljük, oly értelmű határozatot hozott vezetőségünk, mely szerint a Giró által nyújtott hitelek az alkalmazottak egy havi illetményét nem haladhatják meg. A vezetőség tagjainak a választás előkészítésében való intenzív részvétele miatt augusztus hónapban csak rendkívül sürgős ügyben fogunk szakszervezeti napot, illetve üzemi bizottsági értekezletet és vezetőségi ülést tartani, amiről az illetékeseket kellő időben értesítjük. A kollektív szerződés tárgyalásai szakosztályi vezetőségünk részvételével tovább folynak. Ha a felmerült vitás kérdésekben a TEBE és szakszervezetünk között megállapodás létrejön, erről kartársainkat azonnal értesíteni fogjuk.

Biztosítási szakosztály. A szakosztály vezetősége július ülésén különösen az új kollektív szerződés kérdéseivel foglalkozott. A vezetőség által kijelölt bizottság többször is összeült, hogy a kérdésekben a régi szerződés hibáinak felismerése alapján új irányelveket dolgozzon ki s ebből a célból a hónap első napjaiban üzemi bizottsági értekezletet hívott össze, ahol a kartársakkal átbeszéltek a problémákat. Ugyanakkor külön ülésszerű értekezletet hívtunk össze, ahol alkalmat adtunk az üzemi bizottság kartársainak arra, hogy észrevételeiket a nyílt plénum elé hozzák és javaslatokkal, amelyek közül néhányat egészségesebben is találtak, elősegítsük az új kollektív szerződés tárgyalási menetét. A szakosztály tagjai részére 18-án Császár kartárs ismertette a szerződésrel kapcsolatos tárgyalások eddigi eredményeit, majd 22-én a vidéki kartársak bevonásával összeült a vezetőségi bértárgyaló bizottság, hogy a kollektív szerződés nomenklatúráját kidolgozza, figyelembe véve a minőségi munkára vett irányvonalat és igyekeztek a lehetőségekhez képest átszervezni a régi szerződés beosztását. Július hónapban a szabadságolásokra való tekintettel az üzemekben nem tartottunk értekezletet, azonban a most következő hetekben a legnagyobb erővel fogunk ráteküdni az üzemek további szervezésére, különösen figyelembe véve a hároméves terv szempontjait.

Élelmiszeri szakosztály. Szakosztályunk működésének középpontjában az elmúlt hónap alatt a gazdasági munkaközösségek felállítása és az új kollektív szerződés megkötésére irányuló javaslatok kidolgozása állt. Az első kérdés a hároméves terv sikeres elindításának biztosítását, míg a második az életnívó emelését szolgálja. Augusztus 11-én vezetőségi, 18-án taggyűlés, 25-én vezetőségi ülés. Az ülések mindig 5 órakor kezdődnek.

Grafikai szakosztály. Az elmúlt hónapban, július 7-én tartottunk üzemi bizottsági értekezletet, amelyen Molnár Ferenc kartárs főtitkárhelyettes tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást a kollektív bértárgyalásról. A július 21-iki taggyűlésen Sándor Dezső kartárs helyettes főtitkár tartott a bulgáriai

szakszervezeti kongresszusról magas-nívójú előadást. Szakosztályunk az építőipari szakosztállyal együtt területet kapott strandtelep létesítésére Békásmegyeren. A strandtelep létesítésére alakult bizottságok mindent megtettek abban az irányban, hogy az augusztus 3-iki megnyitói ünnepélyen mennél nagyobb kényelmet és minél több szórakozást nyújtsanak a kartársainak. Jövő havi ülésrend: augusztus 11: üzemi bizottsági értekezlet, augusztus 25: taggyűlés. Minden szerdán vezetőségi ülés.

Közgazdasági szakosztály. Szakosztályunk július 7-iki ülésén Kiss Imre tartott előadást a magánalkalmazotti értelmiség szerepe a hároméves tervben címmel. Szakosztályunk vezetősége elhatározta szeptembertől kezdődően a szakoktatás, szakmai továbbképzés intenzív kifejlesztését s ezzel kapcsolatban újabb hites könyvvizsgálói, irodaszervezési és irodavezetési, valamint könyvelési tanfolyamok megindítását. A NIK-vállalatok forintmegnyitó mérlegének és az állami ellenőrzés alá helyezett bankok érdekeltségébe tartozó vállalatok május 31-iki mérlegének felülvizsgálata és záradékolási munkálatok szakosztályunk megszerezte a szakosztályban tömörült hites könyvvizsgálók számára. E munkálatokat a szakosztály tagjai kollektív munka gyanánt végzik s ezzel a szakosztály egységét újabb munkaterületeket biztosított tagjainak, másrészt biztosította, hogy ezek a közérdekű munkálatok a gazdasági demokrácia szempontjainak megfelelően fognak lefolyni. A Számviteli Bizottság a cukoripar, édesipar, sütőipar, tejipar, söripár és baromfi-feldolgozóipar szakmai szaklakeretének, anyaglistájának és kalkulációs sémájának megszerkesztésével foglalkozik. Az egyes szakmákra kijelölt Bizottságokba a Szakszervezeti Tanács képviseletében szakosztályunk egy-egy hites könyvvizsgálót delegált. A Szakszervezeti Munkaközösségek munkájának támogatására szakosztályunk minden egyes Munkaközösségbe egy-egy hites könyvvizsgálót küldött ki. A július hónapban megalkult Munkatudományi és Racionálizációs Társaság vezetőségében szakosztályunk is helyet kapott. A Társaság által felállított Racionálizációs Intézetnek egyik osztálya lesz az Üzemgazdasági és Számviteli Osztály, amelynek vezetését és munkáját szakosztályunk tagjai fogják ellátni. Ennek kapcsán szakosztályunk bekapcsolódik a racionalizációs oktatásának és népszerűsítésének munkájába is s ezt a célt fogják szolgálni a »Gazdaság-nak az őz folyamán megjelenő kiadványai. Augusztus 13-án, fél 7 órakor szakosztályunk a Hites Könyvvizsgálók Országos Szövetségével egyetemben a Forum Club nagytermében előadást rendez, amelyen Friss István hites könyvvizsgáló, az MKP állampolitikai osztályának vezetője fog előadást tartani »A hároméves terv és a hites könyvvizsgálók« címmel.

Közvetítő szakosztály. A közvetítő szakosztály július hónapban folytatta szervező munkáját, amelynek eredményeképpen július 9-én megalakította gazdasági szakosportját. A taggyűlés, melyen Császár István titkár kartárs ismertette a kollektív szerződést, a jelölőbizottság javaslatára megválasztotta a szakosport vezetőjét. A gazdasági szakosport vezetősége és bértárgyaló bizottsága komoly munkával készíti elő a szakosport nomenklatúrátervezetét. Július 16-án az OTI baleseti kórházának tanácstermében megalakítottuk a Kórházi Szakosportot. Július 25-én ült össze szakosztályunk kollektív szerződést előkészítő bizottsága és kidolgozta szakosztályunk keretszerződését. Augusztus hónapban a szakosztály központi problémája a már elkészített kollektív szerződéstervezet keresztülvitele és erről a tagság széles tömegének felvilágosítása. Augusztus 6-án, délután fél 6 órai kezdettel szakosztályunk az Eötvös-u. 25/a. II. emeleti tanácsteremben taggyűlést tart, melyen Császár István kartárs, a bértárgyaló titkára fog az új kollektív szerződésről részletes beszámolót tartani. Augusztus 13-án a Gazdasági Szakosport tart vezetőségi ülést, d. u. fél 6 órai kezdettel (Eötvös-u. 25/a. I. 6.). Augusztus 27-én fél 6 órakor a szakosztályi vezetőség tart ülést.

Szállítványozási szakosztály. Augusztus 1.: taggyűlés, augusztus 11.: vezetőségi ülés, augusztus 18.: taggyűlés, augusztus 25.: vezetőségi ülés. Azoknak a kartársainak, akik a szaktanfolyamon résztvettek és akiknek eddig technikai okokból nem tudtuk a szilabuszt kiadni, ezeket szeptemberig kiosztjuk. Minden valószínűség szerint szeptemberben meglesz a vizsga és utána új tanfolyamot indítunk.

Társadalombiztosítási szakosztály. A biztosítói intézetek egyeztetőbizottsága, mind az OTI-nál, mind a MABI-nál végre befejezte munkáját és a jogosan sérelmezett sorolásokat visszamenőleg korrigálta. Az egyeztetőbizottsági tárgyalások folyamán szerzett tapasztalatokat a munkavállalói delegáltak az új kollektív szerződésnél is hasznosítani fogják. Az új kollektív szerződés besorolásaira a szakosztály olyképpen készült fel, hogy Budapest 2-2 tagú bizottságot küld ki minden intézeti főosztályhoz a munkakörök megállapítása végett. Ugyanezen célból bizottságok mennek ki a vidéki pénztárakhoz is. A szakosztály munkaközösséget állít fel az egészségügyi és orvosszakszervezettel karöltve a hároméves tervben a szakszervezetre váró feladatok megoldására. A MABI-ban az üzemi bizottság házépítő akciója Olt elvtárs segítségével végre eredményre vezetett, a dolgozók házhelyigénylése kedvező elintézésre nyert, s ezzel régi álmuk: a saját családi ház rövidesen valóra fog válni, annál is inkább, miután az építési kölcsönök megszerzésére is megtörténtek a szükséges lépések. Olt elvtárs az Intézet dolgozóit 800 aláírással ellátott közönség memorandumot küldtek. Mindkét intézmény igen kedvező feltételek mellett gondoskodott különféle fűtőhelyeken a dolgozók nyaraltatásáról. A MABI-ban kitűnően sikerült üzemi gyűlés folyt le, amelynek főtemája a választás volt. Ülésrend: augusztus 1. 15. 30.: délután fél 4 órakor vezetőségi ülés a szakszervezetben.

Vasas szakosztály. A szakosztály vezetőségének munkája egész hónapban a kollektív szerződés tárgyalásainak jegyében állott. A vezetőség által kijelölt bértárgyaló bizottság egy ízben előkészítő munkálatokra ült össze, ahol Császár kartárs az új szerződés lehetőségeire mutatott rá, majd a szakosztály széles plénuma előtt folyó hó 9-én szintén Császár kartárs ismertette a kollektív szerződés irányelveit. 21-én a szakosztály bértárgyaló bizottsága vidéki kartársak bevonásával összeült, hogy a kollektív szerződés nomenklatúráját megszövegezza. Remény van arra, hogy a bizottság által megszerkesztett beosztások a munkáltatói érdekképviseletéknél keresztül fognak menni, ami igen előnyös helyzetet fog a szakosztályhoz tartozó kartársak részére jelenteni. Szervezési kérdésekkel is foglalkozott a vezetőség és különösen az üzemi bizottsági értekezletek szempontjából alakult ki a vezetőségnek az a nézete, hogy azokkal az üzemi bizottságokkal szemben, akik ezekről az értekezletekről felmaradnak, erélyes eszközökkel fog igénybevenni, mert a mozgalom megköveteli, hogy az üzemi bizottságok a most következő sorsdöntő kérdésekben szoros kapcsolatot tartsanak fenn a szakszervezettel. Folyó hó 16-án a Ganz Villamosági üzemében tartottunk jól sikerült üzemi értekezletet, ahol Molnár és Propper kartársak ismertették a kollektív szerződést és az aktuális szakszervezeti problémákat, míg 17-én Bócs György kartárs a szakosztályi összejövetelen tartott nagykerű kül- és belpolitikai előadást.

Vegyipari szakosztály. Július hónapban a vegyipari szakosztály kéthetenként tartott vezetőségi ülést és kétfelét volt szakosztályi nap. A július 16-iki szakosztályi napon Köves főtitkár kartárs adott nagykerű beszámolót bulgáriai útiról, július 30-án pedig Sándor főtitkárhelyettes kartárs aktuális kérdésekről (kollektív szerződés és választások) tartott szintén nagy érdeklődés mellett előadást. A kollektív szerződés és nomenklatúra tárgyalására szakmai vonalon megbeszélés volt Császár, illetve Székely titkár kartársak közbenjöttével július 23-án és 24-én. Az üvegipari szakosport július 19-én nagykerű hajókirándulást rendezett Dömösre.

A hároméves terv indulását ünnepelte

szakszervezetünk augusztus 2-án a Weingrubernél. A vacsorautáni tánc és szórakozás a hajnali órákba belenyúl. Az ünnepséget Nagy Lajos, szakszervezetünk alelnöke nyitotta meg és méltatta a hároméves terv jelentőségét, utána Szakasits Antal miniszteri tanácsos beszámolt a hároméves terv előkészítésének iparügyi vonatkozásairól. Köves András főtitkár az elmúlt két év fél év eredményeiről beszélt, majd arról, amit a hároméves terv megvalósításától a magánalkalmazottak joggal remélhetnek: a munkaadókültség megszüntését, az életnívó lényeges emelkedését és — ami minden jövőjéért aggodó magánalkalmazott sorskérdése — az öregeségi járadéknak a létminimumig való felemelését.

A hároméves terv ünneplése a P. K.-ban

Szép ünnepség keretében üdvözölték újjára a Pénzügyi Központ alkalmazottai a hároméves tervet. A galyakkal, virágokkal dúsan feldíszített épület előudvarjában Császár István, a Magánalkalmazottak Szakszervezetének titkára rövid, de nagyon lendületes beszédében méltatta a nap jeles eseményét és kívánt eredményes munkát a P. K. a hároméves terv szempontjából annyira fontos helyen dolgozó alkalmazottainak.

Az ünnepség szombat délután folytatódott a szovjet hatóságok előzékenysége folytán a pénzügyi sportgyűlést. A rendezvényre visszabocsátott margitszigeti klubházban. Zenével, táncol, vídamsággal készültek a bank dolgozói arra a felfokozott munkára, amelyre a hároméves terv sikeréhez és saját boldogulásuk, jólétük emeléséhez hozzá fognak járulni.

Különös örömmel üdvözöljük spontán és nagyszerű ünnepségük alkalmából felkeszített kartársainkat.

Halálozás

1947 július 19-én d. u. 3/4 órakor 70 a Magyar Külforgalmi Rt.-nél dolgozó kartársunk két teherautó vikendezni indult, hogy az egész heti fáradság után néhányórát felüdülést nyerjen a Balaton partján. 1/5 órakor az érdi országrét tele volt jajvesztelő sebesültekkel: az egyik teherautó felborult. A második teherautó szerencsére rögtön utána jött és így a sebesülteket azonnal kórházba lehetett szállítani. Sajnos, azonban még így is vannak halálos áldozatai a szerencsétlenségnek. Vasárnapra virradó éjjel, rövid szenvedés után meghalt Palotás Józsefné kartársnőnk, élete virágjában, 33 éves korában, majd nyolcnapos eszméletlenség után elköltözött az élek sorából egy másik fiatal, 20 éves kartársunk: Nagylaki Ede István. Emléküket mindörökké szívünkbe zártuk.

— Szeptember havában új orosz, angol, francia nyelvtanfolyamok indulnak. Előjegyzéseket elfogad propaganda osztályunk.

— A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének közgazdasági és könyvvizsgáló szakosztályának és a Hites Könyvvizsgálók Országos Szövetségének rendezésében Friss István hites könyvvizsgáló a Forum Club II. emeleti nagytermében (Zrínyi-u. 5.) f. évi augusztus hó 6-án 1/7 órakor előadást tart »A hároméves terv és a hites könyvvizsgálók« címmel, melyen minden hites könyvvizsgálót szívesen látnak.

— Tíznapos gyakorlati kereskedelmi szaktanfolyamot szervez a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Budapest, VII., Wesselényi-utca 38. szám alatt. Legkisebb előképzettség a közép- vagy polgári iskola negyedik osztálya. Előadások d. u. 3-7-ig. Az előadások szeptember 9-én d. u. 3 órakor kezdődnek.

Magánalkalmazottak Lapja
A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének Közlönye
Felelős szerkesztő:
K. Horváth Rózi
Felelős kiadó: Köves András
Szerkesztőség:
Budapest, V., Eötvös-utca 25/a

474472. — Athenaeum, Budapest
Felelős: Górszky Tivadár igazgató